

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudců JUDr. Veroniky Burianové a Mgr. Lukáše Pišvejce ve věci

žalobkyně: **T. Q. N. N.**
zastoupená advokátem Mgr. Petrem Václavkem
sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 1. 2020, č. j. MV-164360-6/SO-2019,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhá zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalované, kterým bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen

„správní řád“) zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 30. 9. 2019, č. j. OAM-7800-22/PP-2019, jímž byla podle § 87e odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zamítnuta její žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie na území ČR, neboť žalobkyně řízení nedoprovází ani nenásleduje občana Evropské unie na území. Dále jí byla podle § 87e odst. 4 téhož zákona stanovena lhůta k vycestování z území ČR.

II.

Žaloba

2. Žalobkyně svou žalobu odůvodnila třemi okruhy žalobních námitek.
3. V prvním okruhu žalobních námitek žalobkyně argumentovala nedostatečně zjištěným skutkovým stavem, který vedl k nesprávnému právnímu posouzení a nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Správní orgány dospěly k závěru, který nemá oporu ve spisu, že žalobkyně s manželem neplánují na území České republiky pobývat déle než tři měsíce. Pokud takové podezření správní orgány pojal, měly žalobkyni vyzvat k vyjádření k této otázce a provést opakovaný výslech žalobkyně a jejího manžela. Žalobkyně poukázala na to, že závěr, že žalobkyně má veškeré zázemí v Německu, nevyplývá z faktu, že se s manželem potkali v Německu a že zde nějakou dobu společně žili. Pokud z výpovědi o záměru otevřít v Norimberku restauraci dovodily správní orgány, že pár neplánuje bydlet v ČR, měly se předtím páru dotázat, kdy a kde plánují restauraci otevřít a zda po otevření plánují pobývat v ČR nebo v Německu. Restaurace tety žalobkyně mohla být otevřena blízko hranic, pár mohl žít v Ch. u rodičů manžela žalobkyně, dokud si v Ch. neopatří své bydlení, a mohli za prací do Německa dojíždět. Správní orgány měly vyzvat žalobkyni, aby tyto skutečnosti osvětlila. Žalobkyně zdůraznila, že není jasné, o jaké pobytové oprávnění by měli žádat cizinci, kteří hodlají sdílet život s partnerem, který intenzivně cestuje mezi zeměmi Evropské unie. Pro něj samotného nevyplývá žádná povinnost zdržovat se po určitou část roku na území České republiky, totéž se vztahuje k držitelům povolení k přechodnému pobytu. Manžel žalobkyně má k ČR pouta – je jejím občanem, zde má rodinu a oženil se, přičemž k Německu má vztah téměř ryze pracovní a ekonomický.
4. Druhým žalobním bodem byla námitka přepjatého formalismu, kdy správní orgány preferovaly jazykový výklad, a nikoli smysl a účel právní normy, který by měl být rozhodující. Žalobkyně poukázala na to, že užití pouze jazykového výkladu ustanovení zákona o pobytu cizinců, a tedy doslovného dodržování termínu „*hodlá pobývat na území*“ pouze jazykově, bez přihlédnutí k individuální situaci žalobkyně, je příliš formalistické, tudíž nezákonné.
5. V třetím okruhu žalobních námitek žalobkyně uvedla, že správní orgány dostatečně neposoudily přiměřenost rozhodnutí podle § 2 odst. 4 správního řádu a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních práv (dále jen „Úmluva“), a to jak ve vztahu k žalobkyni, tak i jejím rodinným příslušníkům. Správní orgán se k přiměřenosti rozhodnutí vůbec nevyjádřil, naopak explicitně se této povinnosti zřekl, přestože si je vědom, že v daném případě je aplikovatelná nejen výše popsaná Úmluva o, ale také Úmluva o právech dítěte. Správní orgány pochybily, pokud se poté, co shledaly, že nejsou splněny podmínky pro udělení pobytového oprávnění, blíže nezabývaly

přiměřenosti takového rozhodnutí a nedaly žalobkyni možnost se k přiměřenosti rozhodnutí nijak vyjádřit, nebyly provedeny důkazy, které by prokázaly některé z těchto skutečností a situace ohledně přiměřenosti zásahu tak objektivně nemohla být ani zjištěna. Správní orgán prvního stupně přiměřenost neposoudil vůbec a žalovaná ji posoudila obecně, nejednoznačně, bez individualizace k žalobkyni a bez řádně zjištěného skutkového stavu, aniž se zabývala plány páru ve vztahu k založení rodiny, když pár plánuje založit rodinu a vychovávat děti v ČR, čemuž provozování restaurace v SRN nebrání.

6. Žalobkyně žádala, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

7. Žalovaná ve vyjádření k žalobě s odkazem na odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla následující.
8. K námitkám prvního a druhého okruhu žalovaná uvedla, že výpovědi žalobkyně a jejího manžela tvoří ucelený řetězec, ze kterého nemůže být dovozen jiný závěr než ten, že žalobkyně a její manžel realizují svůj život v Německu a ani v budoucnu nemají v plánu žít na území České republiky. Žalovaná uvedla, že správní orgán prvního stupně nepochybil, pokud zjistil skutečnost, jež znemožňuje vyhovět žádosti žalobkyně, žalobkyni nevyzval k jejímu vyjádření (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 10. 2010, č. j. 5 As 1/2010 -76, nebo ze dne 13. 10. 2010, č. j. 1 As 51/2010 -214). Argumentaci, že žalobkyně s manželem chtějí do budoucna realizovat rodinný život v České republice (zde vychovávat děti a bydlet) a v Německu pouze pracovat, žalobkyně uvedla poprvé až v žalobě. Ve správním řízení totiž žalobkyně s manželem tvrdili, že aktuálně pobývají v Německu – Norimberku, do České republiky přijíždějí pouze za rodiči manžela žalobkyně, v budoucnu chtějí v Německu oba pracovat, pořídit si zde bydlení a založit zde rodinu. Žalovaná souhlasila s tím, že je běžné, že obyvatelé příhraničních měst dojíždějí za prací do Německa, nicméně v projednávaném případě toto nebylo zjištěno – že by žalobkyně s manželem jezdila výhradně za prací do Německa a na území České republiky se pravidelně vracela, ale bylo zjištěno, že manželé realizují rodinný život na území Německa a do České republiky se vrací pouze za účelem návštěvy rodiny manžela žalobkyně či vyřízení nezbytných záležitostí. Žalovaná popřela, že by napadené rozhodnutí bylo výrazem přepjatého formalismu.
9. K třetímu žalobnímu bodu žalovaná s odkazem na rozsudek zdejšího soudu ze dne 15. 1. 2020, č. j. 30 A 185/2018 – 44, uvedla, že sama v napadeném rozhodnutí napravila absentující posouzení přiměřenosti rozhodnutí. Žalovaná nesouhlasila s tím, že správní orgány z vlastní iniciativy měly zjišťovat skutkové okolnosti pro posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně, přičemž žalobkyně mohla v průběhu správního řízení veškeré skutečnosti, jež měly být správními orgány vzaty v potaz, tvrdit.
10. Žalovaná navrhla, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV.

Replika

11. Žalobkyně v replice uvedla, že žalovaná nepřiléhavě reaguje na jasnou snahu žalobkyně

pobývat dále na území ČR, následovat svého manžela na území ČR. Bylo prokázáno, že na území mají staré rodiče, o které se musejí starat. Výsledky nesměřovaly ke zjištění toho, zda žalobkyně plánuje na území ČR pobývat.

V.

Vyjádření účastníků při jednání

12. Jednání soudu se účastnila žalobkyně prostřednictvím svého zástupce, žalovaná se řádně omluvila. Při jednání žalobkyně odkázala na svá dosavadní procesní stanoviska a doplnila, že odkaz žalované na § 51 odst. 3 správního řádu nebyl případný.

VI.

Posouzení věci soudem

13. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

VII.

Rozhodnutí soudu

14. Žaloba je nedůvodná.
15. Soud vyšel z následující právní úpravy.
16. § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců stanoví, že rodinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a doprovází občana Evropské unie na území nebo následuje občana Evropské unie, který na území pobývá, je povinen požádat ministerstvo o vydání povolení k přechodnému pobytu, pokud hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce.
17. Podle § 87e odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců platí, že ministerstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže žadatel není rodinným příslušníkem občana Evropské unie uvedeným v § 15a, nedoprovází nebo nenásleduje občana Evropské unie na území nebo nepředloží náležitosti uvedené v § 87b odst. 3.
18. Zdejší soud již sporná ustanovení vyložil v rozsudku č. j. 57 A 4/2018 – 39 ze dne 28. února 2019 tak, že slovní spojení *“hodlá pobývat na území”* neznámá, že do budoucna má takové přání, nebo že samotným podáním žádosti je zřejmé, že chce žít s rodinou na území. Uvedené slovní spojení je třeba vykládat objektivně, tedy zda cizinec má v úmyslu pobývat na území společně s občanem Evropské unie, přičemž takový pobyt musí být reálně možný a cizinec musí být reálně schopen a ochoten na území za tímto účelem pobývat. Pokud podal cizinec žádost podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců, bylo na něm *„aby v průběhu správního řízení tvrdil a prokázal, resp. alespoň označil důkazy, ze kterých by vyplývalo, že “hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce”.*“ Pokud cizinec v řízení netvrdí konkrétní skutečnosti o budoucí změně rozsahu pobytu, musí správní orgány při posuzování otázky, zda se cizinci podařilo či nepodařilo prokázat, že *“hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce”*, vycházet z dosavadního rozsahu pobytu cizince na území České republiky.
19. V projednávané věci jde o řízení o žádosti žalobkyně podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců, kterou žalobkyně podala dne 24. 4. 2019. V ní žalobkyně uvedla, že

sdílí společnou domácnost s druhem N. A. D. (dále jen „manžel“) od ledna 2019 a plánují sňatek. Manželství uzavřeli pak dne 8. 6. 2019.

20. Žalobkyně při výslechu před správním orgánem prvního stupně dne 7. 8. 2019 uvedla, že v březnu 2019 byla poprvé v ČR, když přijela z Německa za rodiči manžela, aby ji manžel představil rodičům žijícím v Ch. Žalobkyně pobývala v EU od srpna 2017, kdy dostala pracovní povolení v Polsku. V Polsku pracovala do léta 2018 a pak přijela za strýcem do Německa na návštěvu a byla tam dva až tři měsíce. S manželem se seznámili v Německu v létě 2018, kdy tam byla žalobkyně na návštěvě, a chodí spolu od listopadu 2018. Tehdy manžel pracoval v restauraci tety žalobkyně v Ulmu a pak v restauraci v Berlíně. Nejdřív bydlela u tety, občas přespávala u manžela, pak si manžel si zlomil začátkem roku 2019 ruku a žalobkyně se o něj starala v nemocnici, po návratu z nemocnice spolu bydleli u tety (vše v Německu). Manžel aktuálně pracuje v Německu. Žalobkyně uvedla dále, že se s manželem zdržují v Norimberku v Německu, kde manžel od 1. 7. 2019 pracuje v restauraci. Byla-li žalobkyně dotazována, zda se zdržují i jinde, odpověděla, že v Ch., když tam přijedou a pobývají u rodičů manžela – přijíždějí jen občas, podle toho, jak má manžel volno, konkrétně tak jednou za měsíc na několik dní a pak jedou zase zpátky „domů“ do Německa kvůli práci manžela. Žalobkyně popsala chebský byt a uvedla, že neví, kolik činí náklady tohoto bytu, sem tam mamince dají příspěvek 200 EUR. Německý byt nic nestojí, je pro zaměstnance. Manžel pracuje celý měsíc kromě 4 dnů – bydlí kousek od práce, takže do práce chodí pěšky. V Čechách má žalobkyně manžela a jeho rodinu, v Polsku má strýce a většinu příbuzných má v Německu – ve Vietnamu má však maminku a sourozence. Ve Vietnamu žije též třináctiletá dcera žalobkyně u svého otce. Pokud jde o budoucnost, žalobkyně uvedla, že chtějí s manželem dítě a pak život v Německu - až dostane žalobkyně povolení k pobytu, bude moci pracovat a chce pracovat v Německu a manželovi finančně pomáhat – oba chtějí pracovat v Německu a koupit nebo pronajmout tam nějaký byt. K dotazu, proč žádá o povolení k pobytu v ČR, když žijí s manželem v Německu a plánují tam další život, žalobkyně uvedla, že to chápe tak, manžel je občan ČR, tak ona musí mít pobyt jako on občanství, nemůže tady dále uzavřít sňatek, pokud tady nemá pobyt, a také by nemohla navštěvovat rodiče manžela.
21. Manžel žalobkyně ve správním řízení dne 7. 8. 2019 vypověděl, že žalobkyně byla poprvé v ČR v březnu, dubnu či květnu 2019 na návštěvě za ním, kdy šli na cizineckou policii. Žalobkyně předtím do listopadu či prosince 2018 žila a pracovala v Polsku, pak byla u příbuzných v Německu, kde se seznámila s manželem, až jejího příjezdu do ČR a teď žije tady. S žalobkyní se seznámil v Ulmu, kde pracoval v restauraci, v červnu nebo červenci 2018, kdy v té době žalobkyně ještě pracovala v Polsku. Chodit spolu začali v listopadu 2018, kdy žalobkyně bydlela v Německu u příbuzných, byla s ním v Berlíně v lednu 2019, kdy měl zlomenou ruku, pak bydleli u tety žalobkyně. V březnu 2019 vzal žalobkyni do ČR, na 2 až 3 dny, aby ji ukázal rodičům. Od dubna 2019 bydlí manžel s žalobkyní v bytě u rodičů. Mají v plánu žít pak v Německu, zde jsou bez práce – čekají, až teta manželky otevře restauraci, což bude tak za tři měsíce, možná i dříve, on bude pracovat v restauraci a manželka bude s rodinou v Německu, budou žít v Německu. Po vyřízení této žádosti vezme manželku zpátky do Německa. Náklady na ubytování v Ch. hradí rodiče, on jim přispívá, ale není to na nájem. S manželkou plánují děti. Aktuálně manžel pracuje brigádně – aktuálně v Lübecku v Německu, brigády měl i v ČR i v Německu. Pokud byl manžel dotazován na plány v budoucnu,

uvedl, že bude žít a pracovat v Německu, chtěl by si otevřít restauraci v Německu, kde bude pracovat i manželka, má už nachystané i lidi, číšníky, kuchaře a rysuje se to.

22. Prvoinstančním rozhodnutím byla žádost žalobkyně zamítnuta z důvodu, že nedoprovází nebo nenásleduje občana Evropské unie na území. Správní orgán prvního stupně měl za prokázané, že žalobkyně je rodinným příslušníkem občana UE, když je manželkou manžela, občana ČR. Z výpovědi manžela a žalobkyně však dovodil, že nehodlají pobývat na území ČR alespoň tři měsíce, nýbrž chtějí pobývat dlouhodobě mimo území ČR. V ČR chtějí jen navštěvovat rodiče manžela, ale žít chtějí v Německu. Oba se v současnosti nacházejí převážně v Německu a v budoucnu tam chtějí přesídlit úplně. Žalobkyně manžela nedoprovází ani nenásleduje na území a do budoucna nelze očekávat změnu této situace. Krátkodobé pobytu jsou bez významu, vzhledem k vyžadované podmínce délky pobytu přes tři měsíce.
23. V odvolání žalobkyně s odkazem důvodovou zprávu zákona o pobytu cizinců uvedla, že správní orgán nezjišťoval, kolik času tráví manželé v Německu a kolik v ČR. Správní orgán pominul, že manželé do ČR pravidelně cestují, vyzvedávají si zde poštu, navštěvují rodinu. Manželé mají ekonomické vazby v Německu a rodinné vazby v ČR. Žalobkyně vypověděla, že v ČR mají rodinné vazby, jezdili sem i dříve, jezdí sem i nyní, mají zde stále bydlení a jsou zde usazeni. Skutečnost, že manželé tráví značný čas v Německu, nebrání vydání žádaného povolení, protože to vylučuje přechodný pobyt v ČR. Žalobkyně napadla přepjatý formalismus rozhodnutí a absenci posouzení přiměřenosti rozhodnutí: Důsledkem rozhodnutí je povinnost žalobkyně opustit území, což poškodí rodinné vazby žalobkyně s manželem a jeho rodinou. Napadeným rozhodnutím bylo odvolání žalobkyně zamítnuto a prvostupňové rozhodnutí bylo potvrzeno.
24. Žalobní námitky prvního okruhu jsou nedůvodné.
25. Žalobkyně namítla, že závěr správních orgánů, že žalobkyně s manželem neplánují na území České republiky pobývat déle než tři měsíce, nemá oporu ve spisu.
26. Tuto námitku vypořádala žalovaná na str. 6 až 10 napadeného rozhodnutí, kde uvedla, že závěr, že žalobkyně nedoprovází ani nenásleduje svého manžela, občana Evropské unie, na území ČR vyplynul z výsledku žalobkyně a jejího manžela, protože tito uvedli, že se v
27. nejblíže době nehodlají zdržovat na území České republiky alespoň po dobu 3 měsíců, naopak hodlají pobývat mimo území České republiky, a to nikoli přechodně, ale po převážnou dobu a dlouhodobě. Podle žalované je nezbytnou podmínkou pro vydání žádaného pobytového oprávnění skutečnost, že rodinný příslušník občana Evropské unie hodlá společně s tímto občanem pobývat na území státu, kde o vydání pobytové karty žádá. Žalovaná vyložila, že „*Smyslem a účelem uvedeného ustanovení tedy je umožnit rodinným příslušníkům občana Evropské unie jej následovat na území, resp. na území s ním pobývat, pokud jejich společný pobyt na území má být delší než 3 měsíce.*“ Podle žalované je nutné „*[...] při hodnocení žádosti účastnice řízení posoudit, zda je jejím úmyslem skutečně pobývat na území České republiky společně s občanem Evropské unie (v daném případě s manželem), přičemž takový pobyt musí být reálně možný a účastnice řízení musí být schopná a ochotná na území za tímto účelem pobývat.*“ Žalovaná v napadeném rozhodnutí uvedla, že výpovědi žalobkyně a jejího manžela prokazují, že žalobkyně se svým manželem fakticky žije na území Německa a do České republiky se pouze nepravdělně krátkodobě vrací, což doložila odpovědí žalobkyně na otázku, kde se v

současné době se svým manželem zdržuje: „Zdržuji se v Norimberku v Německu s manželem. Adresu nevím, německy neumím. Žijeme spolu v jedné místnosti a v další místnosti žijí další zaměstnanci restaurace. V té restauraci v Norimberku manžel pracuje. (...) „[...] jen když sem přijedeme, tak pobýváme u rodičů přítele v Ch., P. ulice. Tam jsem blášená.“ Dále šlo o odpověď žalobkyně na otázku, jak často na území České republiky jezdí: „[...] jen občas, podle toho, jak má manžel volno. V poslední době tak jednou za měsíc na několik dní a pak zase jedeme zpátky domů do Německa. Manžel pak zase musí pracovat.“ Z výpovědi žalobkyně vyplynulo, že manžel má nárok během měsíce na 4 dny volna, přičemž zbylé dny pracuje. Manžel vypověděl, že aktuálně jsou oba bez práce, přičemž nyní pouze vypomáhá, kdy měl naposledy brigádu v Německu, a ke společným plánům do budoucnosti uvedl, že „manželka tam bude s rodinou v Německu a já tam budu pracovat u její tety jako dřív. Takže budeme žít tam. Teď čekáme jen na papíry, vyřízení této žádosti a pak ji chci vzít zpátky do Německa.“ Z výpovědi žalobkyně i manžela je zřejmé, že jeden den před termínem výsledku přicestovali do České republiky. Žalovaná shrnula, že je zcela bezpečně prokázáno, že žalobkyně se svým manželem trvale žijí na území Německa a do České republiky se vrací pouze za účelem návštěvy manželových rodičů, případně vyřízení nezbytných záležitostí (výslech, svatba, podání žádosti o pobytové oprávnění). V době zdravotních problémů manžela pobývali v Německu, šaty na svatbu kupovali v Německu a v Německu má též zřízení bankovní účet. Oba shodně sdělili, že v budoucnu chtějí žít v Německu a chtějí si zde založit rodinu a pořídit bydlení. Značná část žalobkyní doložených fotografií byla pořízena v Německu. Úmyslem obou manželů není pobývat na území České republiky po dobu delší než 3 měsíce. Žalobkyně v průběhu správního řízení netvrdila žádné objektivní skutečnosti, prokazující její záměr pobývat v České republice přechodně po dobu delší než 3 měsíce společně s manželem, ani nenavrhla žádné důkazy. Žalovaná aprobovala posouzení prvostupňového orgánu na str. 4 napadeného rozhodnutí, že „z předložených dokladů a provedeného výsledku však vyplývá, že účastnice řízení ani její manžel, se v nejbližší době nebudou zdržovat na území České republiky alespoň po dobu delší 3 měsíce, naopak hodlají pobývat mimo území České republiky, a to nikoliv přechodně, ale po převážnou dobu a dlouhodobě. Do ČR hodlají cestovat pouze na návštěvy rodičů manžela. Oba shodně do výsledků uvedli, že chtějí žít v Německu. Manžel žalatelky uvedl, že hodlají v Německu oba žít i pracovat, žalatelka pak uvedla, že její manžel tam již pracuje a hodlají v Německu nejen pracovat, ale pořídit si i byt a provozovat restauraci.“ Žalovaná dále odkázala na důvodovou zprávu novely zákona o pobytu cizinců a Směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2004/38/ES, o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „směrnice“).

28. Soud aprobuje závěr žalované, že dokazováním nebylo prokázáno, že žalobkyně s manželem hodlají pobývat na území ČR přechodně po dobu delší než 3 měsíce. Ani žalobkyně ani její manžel při svém výsledku neuvedli, že by na území ČR chtěli společně déle než tři měsíce přechodně pobývat. Jak již soud uvedl ve výše citovaném rozsudku č. j. 57 A 4/2018 – 39 ze dne 28. února 2019, na jehož východiscích neměl důvodu ničeho měnit, na žalobkyni bylo, aby v průběhu správního řízení o její žádosti tvrdila a prokázala, že hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce. Rozhodné přitom je, kde se cizinec zdržuje aktuálně (v době správního řízení), ledaže cizinec v řízení tvrdí konkrétní skutečnosti o budoucí změně aktuálního pobytu.

29. V posuzovaném případě se žalobkyně s manželem shodli na tom, že manžel aktuálně pracuje v Německu, kdy na výsledch přijeli manželé právě z Německa. Žalobkyně výslovně uvedla, že manžel v Německu pracuje nepřetržitě, ale v měsíci má nárok na čtyři dny volna. V době tohoto volna jezdí žalobkyně s manželem do ČR a přebývají u rodičů manžela – do Čech slovy žalobkyně takto jezdí „jen občas“. Z toho činí soud, ve shodě se správními orgány, závěr, že žalobkyně s manželem bydlí v Německu, kde manžel pracuje. V době pracovního volna sice navštěvují Českou republiku, ale jak z hlediska účelu (setkání s rodiči manžela, vyřízení úředních formalit), tak z hlediska časové frekvence (max. čtyři dny v měsíci), nelze takový pobyt na území označit za přechodný pobyt. Z toho tedy vyplývá první závěr, že v době správního řízení žalobkyně s manželem na území ČR přechodně nepobývala. I přes tento první dílčí závěr by bylo na místě žádosti žalobkyně (za splnění ostatních zákonných podmínek) vyhovět, pokud by tvrdila a prokázala, že v budoucnu se aktuální stav změní a že tedy budou s manželem na území ČR přechodně pobývat po dobu delší než 3 měsíce. Tato však nenastalo: Žalobkyně výslovně uvedla, že plánuje společný život s manželem v Německu – jakmile dostane žádané pobytové oprávnění, chce pracovat v Německu a koupit si tam či pronajmout byt. V tomto ohledu se výpověď žalobkyně shodla s výpovědí manžela, který též uvedl, že jakmile bude vyřízena žádost žalobkyně, chtějí odjet do Německa a tam společně žít a pracovat. Druhým dílčím závěrem tedy je, že ani tvrzené a prokázané záměry žalobkyně nesměřují k přechodnému pobytu delšímu než 3 měsíce na území ČR.
30. Žalobní námitka, že v řízení nebylo prokázáno, že žalobkyně s manželem neplánují na území České republiky pobývat déle než tři měsíce, je tedy neopodstatněná, a to vzhledem k výpovědím žalobkyně a manžela. Situace, kdy žalobkyně ve shodě s manželem při svém výsledku shodně uvedli okolnosti vylučující důvod žádaného pobytového oprávnění, nemohla vést k jinému výsledku než k zamítnutí žádosti žalobkyně.
31. Ani námitka, že správní orgány měly provést opakovaný výslech žalobkyně a manžela, není důvodná. Aktuální stav i záměry páru byly jejich výsledky zjištěny a důvod opakování výsledků dán nebyl. Opakování výsledků ostatně ani žalobkyně nenavrhovala ve svém odvolání.
32. S žalobkyní lze souhlasit, že fakt, kde se s manželem seznámili, příp. kde v minulosti společně žili, není pro posouzení žádosti rozhodný, naproti tomu, kde žili v době správního řízení, příp. zda a jak toto soužití plánovali změnit. Pokud žalobkyně vytýkala správním orgánům, že nezjistily, kdy a kde plánují restauraci otevřít a zda po otevření restaurace v Německu plánují pobývat v ČR nebo v Německu, pak toto nebylo zapotřebí, když jak žalobkyně tak i manžel shodně uvedli, že po udělení pobytového oprávnění žalobkyni chtějí žít a pracovat v Německu. Skutečnost, že lze v Německu pracovat blízko hranic a bydlet v ČR, není sporná – jde však o akademickou otázku, která nemá vztah k projednávané věci: Žalobkyně a její manžel popsali, že chtějí bydlet i pracovat v Německu – netvrdili tedy (ani neprokázali), že by chtěli pracovat v Německu a bydlet v ČR. Soud se z důvodu, že jde o otázku bez vztahu k projednávané věci, nebude vyjadřovat k otázce, o jaké pobytové oprávnění by měli žádat cizinci, kteří hodlají sdílet život s partnerem, který intenzivně cestuje mezi zeměmi Evropské unie. Rozhodující pro žádané pobytové oprávnění je charakter pobytu cizince na území po stránce kvantity (nejméně tři měsíce) i kvality (pobyt přechodný), a to bez ohledu na to, o jaké, slovy žalobkyně, „pouto“ (občanství, práce, rodina atp.) se pobyt opírá.

33. Pokud žalobkyně v replice uvedla, že na území ČR má manžel staré rodiče, o které se musejí starat, toto ve správním řízení netvrdila a tato skutečnost není sama o sobě relevantní pro posouzení důvodu zamítnutí žádosti žalobkyně. Namítala-li žalobkyně v replice, že výsledky nesměřovaly ke zjištění toho, zda žalobkyně plánuje na území ČR pobývat, pominula, že k takovému zjišťování nebyl důvod, vyjádřila-li žalobkyně zřetelně, že plánuje pobývat v Německu.
34. Ani druhá žalobní námitka, že napadené rozhodnutí je projevem přepjatého formalismu, není důvodná.
35. Jak soud vyložil výše, žalovaná interpretovala zákonná ustanovení, jimiž zamítnutí žádosti odůvodnila, správně. Smyslem a účelem popsanych právních norem je, jak správně žalovaná v napadeném rozhodnutí „[...] umožnit rodinným příslušníkům občana Evropské unie jej následovat na území, resp. na území s ním pobývat, pokud jejich společný pobyt na území má být delší než 3 měsíce.“ Z výpovědi samotné žalobkyně vyplynulo, že na území ČR s manželem přechodně nepobývá a ani takový pobyt delší než tři měsíce neplánuje, proto není zamítnutí žádosti žalobkyně projevem žádného formalismu, nýbrž výsledkem správné a logické interpretace právní úpravy. Žalobkyně ostatně ani v žalobě neuvedla, jaká konkrétní stránka její individuální situace byla správními orgány pomínuta.
36. V rozsudku ze dne 13. září 2018, č. j. 2 Azs 180/2018 - 54, Nejvyšší správní soud konstatoval, že „pakliže by stěžovatelka chtěla brojit proti přepjatému formalismu způsobujícímu porušení jejích ústavně zaručených práv, musela by napadat ústavní konformitu dotčených ustanovení zákona o pobytu cizinců. Stěžovatelka tak ovšem sama nečinila, přičemž krajský soud ani nyní Nejvyšší správní soud k tomu neshledaly důvody.“ V projednávané věci žalobkyně ústavní konformitu dotčených ustanovení zákona o pobytu cizinců nenapadla.
37. Třetí okruh žalobních námitek, směřující k nedostatečnému posouzení přiměřenosti rozhodnutí, též nebyl důvodný.
38. Podle § 174a odst. 3 ve spojení s § 87e zákona o pobytu cizinců nemusí správní orgány zkoumat, zda rozhodnutí o zamítnutí žádosti bude přiměřené z hlediska jeho zásahu do soukromého nebo rodinného života žadatele.
39. Podle ustálené judikatury správních soudů (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 Azs 81/2016 - 36, nebo ze dne 12. března 2019, č. j. 4 Azs 391/2018 - 41) platí, že i když zákon o pobytu cizinců nestanoví pro určité typy správních rozhodnutí povinnost správních orgánů zkoumat přiměřenost dopadů správních rozhodnutí do soukromého a rodinného života účastníků správních řízení, musí být přiměřenost zkoumána, pokud to cizinec ve správním řízení namítne.
40. V posuzovaném případě takovou námitku žalobkyně vznesla až v odvolacím řízení v rámci odvolání. Tudíž prvostupňový orgán nemohl pochybit, že se přiměřenosti rozhodnutí ve svém rozhodnutí nevěnoval.
41. Podle čl. 8 odst. 1, 2 Úmluvy platí, že státní orgán nemůže do výkonu práva na soukromý a rodinný život zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.

42. Žalovaná k přiměřenosti v napadeném rozhodnutí na str. 11 až 13 uvedla, že žalobkyni není zakázán pobyt na území České republiky, přičemž v případě, pokud by bylo jejím záměrem na území pobývat po dobu delší než 3 měsíce společně se svým manželem (občanem Evropské unie) a splnila-li by další podmínky pro vydání povolení k přechodnému pobytu, lze jí pobytové oprávnění udělit. Závěr, že napadené rozhodnutí není nepřiměřené důvodu zamítnutí žádosti, žalovaná odůvodnila v napadeném rozhodnutí dále tím, že *„Účastnice řízení je dále oprávněna požádat jakožto rodinný příslušník občana Evropské unie o vydání pobytového oprávnění na území Německa, kde s manželem převážně pobývají a na tomto stavu nechtějí nic měnit ani do budoucna, naopak se chtějí v Německu trvale usadit (pořízení restaurace, zajištění vlastního bydlení). Lze shrnout, že napadeným rozhodnutím automaticky nemusí dojít k rozdělení rodiny, neboť zachování manželského svazku je plně v dispozici účastnice řízení a jejího manžela. (...) Komise doplňuje, že účastníci řízení též není žádným způsobem zakázán či znemožněn styk s rodiči svého manžela, tudíž nemusí nutně dojít ani k zpřetrhání těchto rodinných vazeb. Též se nelze ztotožnit s tvrzením účastnice řízení, že mají na území České republiky stálé bydlení a jsou zde usazeni, a to proto, že většinu času pobývají na území Německa a vlastníkem nemovitosti, na níž má účastnice řízení hlášen pobyt, je otec jejího manžela. (...) Komise uvádí, že účastnice řízení při uplatnění námitky nepřiměřenosti dopadů do soukromého a rodinného života zmínila pouze možnost zpřetrhání manželského pouta, existenci stálého bydlení a rodinné vazby na území České republiky. Žádným způsobem však netvrdila, jaký důsledek bude mít zamítavé rozhodnutí na tyto oblasti jejího života (např. zda a z jakého důvodu dojde k zpřetrhání manželství, proč není možné realizovat manželství mimo území České republiky, způsob, jakým dojde k narušení rodinných vazeb, jež má na území České republiky).“*
43. Soud opakuje, že podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců je podmínkou pro vydání žádaného pobytového oprávnění skutečnost, že rodinný příslušník občana Evropské unie hodlá na území České republiky pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce. V projednávaném případě nebylo prokázáno, že by žalobkyně hodlala s manželem na území České republiky pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce. Neplánovala-li žalobkyně přechodný pobyt delší tři měsíců s manželem na území, stěží jí mohla vzniknout újma napadeným rozhodnutím o neudělení žádaného pobytového oprávnění. Proto dopady napadeného rozhodnutí z podstaty nemohou být nepřiměřené.
44. Soud konstatuje, že podle článku 6 odst. 1 a 2 směrnice má rodinný příslušník občana Unie, který není státním příslušníkem žádného členského státu, právo pobytu na území jiného členského státu po dobu až tří měsíců, aniž by podléhali jakýmkoli podmínkám či formalitám, za podmínky, že tohoto občana Unie doprovází nebo následuje a je držitelem platného cestovního pasu. Toto ustanovení směrnice bylo transponováno do § 18 písm. d) bod 7 zákona o pobytu cizinců, který stanoví, že cizinec může pobývat na území přechodně bez víza, je-li rodinným příslušníkem občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie, držitelem pobytové karty rodinného příslušníka občana Evropské unie nebo průkazu trvalého pobytu na území jiného členského státu Evropské unie a doba pobytu na území nepřekročí 3 měsíce.
45. Z uvedeného vyplývá, že bylo-li zjištěno, že žalobkyně neplánovala přechodný pobyt delší tři měsíců s manželem na území, po kratší dobu je oprávněna s manželem na území pobývat bez omezení. Z toho vyplývá, že napadeným rozhodnutím žalobkyni újma omezující se na zásah do soukromých a rodinných vazeb vzniknout nemohla.

46. Soud aprobejuje posouzení žalované, že napadeného rozhodnutí nezasáhlo nepřiměřeně do práva žalobkyně ani jejích rodinných příslušníků na soukromý a rodinný život. Žalobkyně může své rodinné vztahy s manželem a jeho rodiči rozvíjet na území v souladu s výše citovaným § 18 písm. d) bod 7 zákona o pobytu cizinců. Bude-li chtít na území s manželem přechodně pobývat déle než tři měsíce (což v projednávaném případě nebylo zjištěno), může znovu požádat o pobytové oprávnění stejného druhu jako v projednávaném případě. Napadené rozhodnutí tedy nevede k rozdělení rodiny, žalobkyni není zakázán či znemožněn styk ani s manželem ani s jeho rodiči - na stávajících poměrech žalobkyně se vydáním správních rozhodnutí nic nemění.
47. Soud shrnuje, že žalovaná řádně a správně posoudila přiměřenost rozhodnutí podle § 2 odst. 4 správního řádu i čl. 8 Úmluvy jak ve vztahu k žalobkyni, tak i jejím rodinným příslušníkům. Odkaz žalobkyně na Úmluvu o právech dítěte je pro soud nesrozumitelná, protože není zřejmé, jak se napadené rozhodnutí vztahu žalobkyně s dcerou, žijící ve vlasti žalobkyně, mohlo dotknout. Námitka, že se správní orgány blíže nezabývaly přiměřeností rozhodnutí, je nedůvodná, protože se žalovaná přiměřeností zabývala (viz výše). Námitka, že správní orgány nedaly žalobkyni možnost se k přiměřenosti rozhodnutí nijak vyjádřit, je nedůvodná, protože žalobkyně se k ní vyjádřila v odvolání, kdy iniciace posouzení přiměřenosti je odvislá od námítky účastníka řízení. Námitka, že nebyly provedeny důkazy, které by prokázaly nepřiměřenost rozhodnutí, je nedůvodná, protože žalobkyně mohla důvody nepřiměřenosti tvrdit. Soud dodává, že nesporně tvrzení žalobkyně, že založení rodiny a výchově dětí žalobkyně a jejího manžela v ČR, nepřekáží provozování restaurace v Německu, ale nijak to nesouvisí s tím, že podmínkou pro vydání žádaného pobytového oprávnění byl přechodný pobyt žalobkyně s manželem na území ČR po dobu delší než 3 měsíce, a to buď existující nebo plánovaný.
48. Argumentovala-li žalobkyně při jednání soudu nepřítomností odkazu žalované na § 51 odst. 3 správního řádu (viz str. 10 napadeného rozhodnutí), pak soud k tomu uvádí, že tento odkaz žalovaná vztahovala k námitce žalobkyně, že předmětem výsledku žalobkyně a manžela bylo ověřování, zda jejich manželství nebylo uzavřeno účelově. Jelikož jde o skutečnost (účelovost manželství), již napadené rozhodnutí nebylo odůvodněno, nemůže odkaz žalované na § 51 odst. 3 správního řádu atakovat zákonnost napadeného rozhodnutí.
49. Soud dodává k přednesu žalobkyně při jednání soudu, že změní-li žalobkyně s manželem plány a budou hodlat na území ČR pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce, může žalobkyně požádat o vydání předmětného pobytového oprávnění, kdy pro posouzení takové nové žádosti bude rozhodný skutkový stav zjištěný v tomto novém správním řízení (nikoli výpověď manžela a žalobkyně v posuzované věci).
50. Soud neshledal žádný z žalobkyní uplatněných žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

VIII.

Náklady řízení

51. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. by měla právo na náhradu nákladů řízení žalovaná, která měla ve věci plný úspěch. Jelikož se žalovaná práva na náhradu nákladů řízení ve vyjádření k žalobě výslovně vzdala, rozhodl soud, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu

nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 3. listopadu 2020

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu